

Szkoła Podstawowa nr 3
w Opocznie
im. H.Sienkiewicza
ul. Armii Krajowej 1
26-300 Opoczno

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA z MATEMATYKI

klasy **IV – VIII**

I. PODSTAWA PRAWNA

Przedmiotowy system oceniania jest zgodny z:

- Rozporządzeniem o ocenianiu.
- Rozporządzeniem o podstawie programowej.
- Statutem szkoły.

II. AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCEJ OCENIE

1. Na lekcjach matematyki oceniane są:

- Rozumienie pojęć matematycznych i znajomość ich definicji.
- Rozwiązywanie problemów, sposób ujęcia zagadnienia.
- Prowadzenie rozumowań, abstrakcyjność myślenia.
- Rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem odpowiednich metod i sposobów.
- Posługiwanie się symboliką i językiem matematyki.
- Analizowanie tekstów matematycznych.
- Stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych.
- Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach.
- Aktywność na lekcjach, praca w grupach i własny wkład pracy ucznia.

2. Aktywność podlegająca ocenie:

- a) odpowiedzi ustne
  - prezentacje, referaty
- b) pisemne
  - kartkówki 10-15 minut z trzech ostatnich tematów
  - sprawdziany, prace klasowe, testy (1 godz.)
  - prace domowe
  - konkursy
  - zadania dodatkowe
- c) obserwacja bieżąca
  - obserwacja bieżąca
  - przygotowanie do lekcji
  - zaangażowanie w czasie lekcji
  - praca samodzielna ucznia
  - umiejętność współpracy w grupie
  - postępy ucznia.

III. KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. O wszystkich ocenach uzyskanych na lekcji matematyki uczniowie są informowani na bieżąco. Uczeń ma prawo, w czasie lekcji do dodatkowych wyjaśnień dotyczących przerabianego w danym momencie materiału.

2. Ocenę cząstkową można otrzymać za:

- prace klasowe, sprawdziany, testy,
- kartkówki,
- udział w konkursach przedmiotowych,
- odpowiedzi ustne,
- pracę w grupach,
- wykonane pomoce dydaktyczne,
- aktywność na lekcji,
- cztery "plusy" – ocena bardzo dobra,
- cztery "minusy" – ocena niedostateczna.

3. Do zadanej pracy domowej wymagane są obliczenia. Za ich brak uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Za brak rozwiązania jednego zadania (spośród kilku zadanych) uczeń otrzymuje "minus" i zobowiązany jest do uzupełnienia na następną lekcję.
4. Prace klasowe, sprawdziany i testy (całogodzinne) odbywają się na koniec działu zgodnie z planem pracy nauczyciela wynikającym z realizacji przyjętego programu. Są zapowiadane przez nauczyciela na tydzień przed ich pisaniem. Nauczyciel zapisuje planowaną pracę pisemną w dzienniku elektronicznym w dniu zapowiedzenia. Kartkówki mogą być niezapowiedziane, jeśli dotyczą materiału z co najwyżej trzech ostatnich tematów.
5. Prace pisemne ocenione są i oddawane w terminie nieprzekraczającym dwóch tygodni od daty ich napisania (w uzasadnionych przypadkach takich jak nieobecność nauczyciela, koniec semestru, okres przed egzaminem ósmoklasisty i inne - czas może ulec wydłużeniu).
6. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej w terminie ustalonym przez nauczyciela, w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania pracy. Obydwie oceny zostają wpisane do dziennika zaś niższa z ocen może być wzięta w nawias, wtedy ocena w nawiasie nie jest liczona do średniej. Przysługuje tylko jedna możliwość poprawy.
7. Ocen z kartkówek nie poprawia się.
8. Jeśli uczeń nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu, pisze ją w terminie dodatkowym, uzgodnionym z nauczycielem, przy czym jest to jedyny termin (nie ma już możliwości poprawy).
9. Po usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach uczeń ma prawo, w zależności od czasu trwania nieobecności, być nieprzygotowanym w zakresie odpowiedzi ustnych i pisemnych form sprawdzania wiadomości:
  - a) po nieobecności trwającej co najmniej tydzień może przez trzy kolejne dni nadrabiać zaległości i uzupełniać materiał – w tym czasie jest zwolniony z różnych form sprawdzania wiadomości,
  - b) w czasie pierwszej lekcji zajęć edukacyjnych, po nieobecności usprawiedliwionej krótszej niż tydzień, uczeń jest zwolniony z odrabiania prac domowych i sprawdzania wiadomości tylko w zakresie uzasadnionym trudnościami ze zrozumieniem nowego materiału wprowadzonego w czasie tej nieobecności,
  - c) po dłuższej nieobecności uczeń z nauczycielem wspólnie uzgadniają terminy wyrównania zaległości.
10. Dwa razy w ciągu półrocza uczeń kl. IV – VIII ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć. Należy na początku lekcji, podczas sprawdzenia obecności, poinformować nauczyciela o nieprzygotowaniu. Nie zwalnia to ucznia z aktywnej pracy w czasie lekcji. Zgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, pociąga za sobą wpisanie oceny niedostatecznej.
11. Osiągnięcia uczniów klas IV – VIII szkoły podstawowej ocenia się w stopniach według następującej skali:
  - a) stopień celujący (cel) – 6,
  - b) stopień bardzo dobry (bdb.) – 5,
  - c) stopień dobry (db) – 4,
  - d) stopień dostateczny (dst.) – 3,
  - e) stopień dopuszczający (dop.) – 2,
  - f) stopień niedostateczny (ndst.) – 1,

12. Każda ocena cząstkowa, którą otrzymuje uczeń ma ustaloną wagę.

<i>Formy aktywności</i>	<i>Waga oceny</i>	<i>Kolor zapisu w dzienniku</i>
Diagnoza, test kompetencji, egzamin próbny	0	niebieski
Aktywność na lekcji (oraz jej brak)	1	niebieski
Zeszyt przedmiotowy		
Zadanie domowe	2	czarny
Wykonanie pomocy dydaktycznych, pracy na rzecz szkoły w ramach przedmiotu		
Jakość zeszytu ćwiczeń		
Prezentacja referatu, doświadczenia		
Praca w grupach		
Kartkówka	3	zielony
Osiągnięcia w konkursach szkolnych		
Rozwiązanie zadania problemowego		
Realizacja i prezentacja projektu		
Odpowiedź ustna		
Praca klasowa	4	czerwony
Test z całego działu		
Osiągnięcia w konkursach na etapie wyższym niż szkolny		

W przypadku oceniania innej formy aktywności lub potrzeby wyróżnienia któregoś z działań nauczyciel ustala z klasą sposób oceny oraz jej wagę.

13. Przy zapisie ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „-” przyporządkowując im odpowiednie wartości według skali:

<i>Ocena:</i>	<i>Wartość:</i>	<i>Ocena:</i>	<i>Wartość</i>
6	6,0	3+	3,25
5+	5,25	3	3,0
5	5,0	3-	2,75
5-	4,75	2+	2,25
4+	4,25	2	2,0
4	4,0	2-	1,75
4-	3,75	1	1

14. Obliczanie oceny semestralnej odbywa się według następującego wzoru:
gdzie:

a – suma ocen wagi 5,

b – suma ocen wagi 3,
 c – suma ocen wagi 1,
 n_5 – ilość ocen uzyskanych w wadze 5,
 n_3 – ilość ocen uzyskanych w wadze 3,
 n_1 – ilość ocen uzyskanych w wadze 1.

$$\frac{5 \cdot a + 3 \cdot b + 1 \cdot c}{5 \cdot n_5 + 3 \cdot n_3 + 1 \cdot n_1} = \text{ocena}$$

15. Na ocenę śródroczną i roczną uczeń pracuje systematycznie; nie ma możliwości zmiany oceny w wyniku jednorazowego przygotowania się z określonej części materiału.
16. Podstawą obliczenia średniej ważonej oceny semestralnej są wszystkie otrzymane oceny. W przypadku prac poprawianych obydwie oceny zostają wpisane do dziennika zaś niższa z ocen może być wzięta w nawias, wtedy ocena w nawiasie nie jest liczona do średniej.
17. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne są pełne (bez + i –).
18. Oceny śródroczne i roczne wystawiane są na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych wg następującego schematu:

<i>celujący</i>	– średnia ważona 5,51
<i>bardzo dobry</i>	– średnia ważona 4,51 – 5,5
<i>dobry</i>	– średnia ważona 3,51 – 4,50
<i>dostateczny</i>	– średnia ważona 2,51 – 3,50
<i>dopuszczający</i>	– średnia ważona 1,51 – 2,50
<i>niedostateczny</i>	– średnia ważona 1,50

19. Ostateczną decyzję związaną z wystawieniem oceny śródrocznej i rocznej podejmuje nauczyciel i uwzględnia indywidualne predyspozycje ucznia jego zaangażowanie a w szczególnych przypadkach opinię z poradni pedagogiczno – psychologicznej.
20. Tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej uczeń jest poinformowany przez nauczyciela przedmiotu o przewidywanej ocenie.
21. O zagrożeniu ocena niedostateczna, nauczyciel informuje wychowawcę ucznia miesiąc przed klasyfikacją. Wychowawca przekazuje pisemną informację rodzicom.
22. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.
23. Jeśli uczeń opuści więcej niż 50% lekcji, nie może być klasyfikowany z przedmiotu. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdać egzamin klasyfikacyjny.

Postanowienia inne:

Uczeń jest zobowiązany do posiadania na lekcji zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, podręcznika oraz kompletu przyborów geometrycznych (ekierka, linijka, kątomierz, cyrkiel).

IV. OCENIANIE TESTÓW, SPRAWDZIANÓW I PRAC

<i>Formy aktywności</i>	<i>Kryteria oceny</i>
Prace klasowe Sprawdziany Kartkówki Testy	Oceniane są: metoda rozwiązania (analiza, wybór wzoru), wykonanie obliczeń cząstkowych (podstawianie do wzoru, obliczenia), rezultat (odpowiedź) i sprawdzenie wyników z warunkami zadania. Procentowe przeliczanie punktów na oceny. 0% ÷ 29% – niedostateczny 30% ÷ 49% – dopuszczający 50% ÷ 74% – dostateczny 75% ÷ 89% – dobry 90% ÷ 100% – bardzo dobry 100% + rozwiązanie zadań dodatkowych – celujący
Odpowiedzi ustne	Znajomość zagadnienia, stosowanie języka matematycznego, logiczne formułowanie wypowiedzi, umiejętność wnioskowania.
Praca w grupach	Organizacja pracy, komunikacja, prezentacja wyników.
Prace dydaktyczne	Zrozumienie, oryginalność, realizacja, zastosowanie wiedzy przedmiotowej, prezentacja wyników.
Aktywność na lekcji	Zaangażowanie, wkład pracy własnej.
Zeszyt przedmiotowy	Czytelność i jasność zapisów, dokładność i estetyka rysunków (konstrukcji), własna inwencja w sporządzeniu notatek, staranność.

V. SYSTEM MOTYWACYJNY I NAPRAWCZY

Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się o pomoc do nauczyciela i jeżeli jest to pożądane, wspólnie ustala program wspomagający np. pomoc nauczyciela przedmiotu – udział w zajęciach dydaktyczno wyrównawczych, pomoc koleżeńska.

VI. KRYTERIA OCENIANIA UCZNIÓW NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, kwalifikuje się do finału na szczeblu rejonowym, wojewódzkim, regionalnym albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia,
- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania matematyki w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwijaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- potrafi samodzielnie i logicznie myśleć,

- potrafi czytać ze zrozumieniem treści zadań i inne treści z podręcznika oraz dokonywać ich analizy,
- samodzielnie i umiejętnie korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- w większości prace klasowe pisze na oceny bardzo dobre,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć i aktywnie w nich uczestniczy,
- bierze udział w konkursach matematycznych.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował cały zakres wiadomości i umiejętności objęty programem danej klasy,
- wykazuje samodzielność w rozwiązywaniu podstawowych problemów teoretycznych i praktycznych, skomplikowane problemy rozwiązuje z pomocą nauczyciela,
- prace klasowe pisze w większości na ocenę dobrą,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć i bierze w nich aktywny udział,
- potrafi czytać ze zrozumieniem treści zadań i inne treści z podręcznika,
- poprawnie posługuje się językiem matematycznym i właściwą terminologią,
- potrafi współpracować w grupie,
- wykazuje duże zainteresowanie i zaangażowanie w przyswajaniu wiedzy.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności i wiadomości objęte programem danej klasy w znacznym zakresie,
- prace klasowe i sprawdziany pisze na ocenę pozytywną (dostateczną lub co najmniej dopuszczającą),
- przygotowuje się systematycznie i stara się brać w miarę aktywny udział w lekcji,
- potrafi samodzielnie korzystać z podręcznika i innych dostępnych źródeł,
- wykazuje samodzielność w rozwiązywaniu zasadniczych, podstawowych zagadnień, lub w szczególnych przypadkach z pomocą nauczyciela.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- opanował materiał programowy danej klasy pozwalający na kontynuowanie nauki w następnej klasie,
- podstawowe zagadnienia i problemy rozwiązuje z pomocą nauczyciela, przy pomocy pytań naprowadzających,
- w miarę swoich możliwości odrabia zadania domowe.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował umiejętności i wiadomości objętych programem w danej klasie,
- wykazuje niezrozumienie podstawowych pojęć i zagadnień,
- nie potrafi rozwiązać podstawowych zadań,
- nie radzi sobie z prostymi problemami,
- nie potrafi skorzystać z pomocy i wskazówek,
- wykazuje całkowity brak zaangażowania w przyswajaniu wiedzy.

VII. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH ZE WZGLĘDU NA ORZECZENIE PPP O SPECYFICZNYCH TRUDNOŚCIACH W UCZENIU SIĘ (DYSLEKCJA, DYSGRAFIA, DYSKALKULIA)

1. Uczniowie posiadający opinie poradni psychologiczno – pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia o specyficznych trudnościach w uczeniu się posiadających opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej.
3. Uczniowie z dysfunkcją powinni być oceniani według kryteriów ustalonych w PSO z uwzględnieniem dostosowanych do nich wymagań edukacyjnych. Obowiązują ich ta sama podstawa programowa co pozostałych uczniów.
4. Stwierdzenie dysfunkcji nie zwalnia uczniów z obowiązków szkolnych. Przeciwnie uczeń taki powinien wykazywać się samodzielną pracą, wykonywać dodatkowe zadania i ćwiczenia zalecane specjalnie dla niego, które pomogą mu przezwyciężenie trudności.
5. Każdy uczeń mający trudności z opanowaniem materiału na lekcji matematyki może uczestniczyć w dodatkowych zajęciach dydaktyczno – wyrównawczych z tego przedmiotu.

VIII. DOKUMENTOWANIE SPOSOBU WYSTAWIANIA OCEN

1. Dziennik lekcyjny.
2. Teczka z zadaniami klasowymi – przechowywana do końca roku szkolnego.
3. Zeszyt ucznia.

IX. SPOSOBY INFORMOWANIA O OSIĄGNIĘCIACH

a) nauczyciel – uczeń

1. Nauczyciel przedstawia uczniom na jednej z pierwszych lekcji w nowym roku szkolnym przedmiotowy system oceniania.
2. Przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny.
3. Prace klasowe i sprawdziany przechowywane są do końca danego roku szkolnego.
4. Udziela szczególnej pomocy uczniom z trudnościami w uczeniu się matematyki.
5. Aktywizuje rozwój uczniów, zachęca do zaprezentowania kreatywności i oryginalności.
6. Wspiera samokontrolę i samoocenę ucznia. Motywuje do dalszej pracy.

b) nauczyciel – rodzice

1. Oceny bieżące i uwagi nauczyciel lub wychowawca wpisuje do dzienniczka lub zeszytu przedmiotowego.
2. Podczas wywiadówek, dni otwartych, indywidualnych konsultacji, rozmów interwencyjnych nauczyciel przekazuje rodzicom (opiekunom):
  - informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce,
  - dostarcza rodzicom informacji o trudnościach i uzdolnieniach ucznia, przekazuje wskazówki do pracy z uczniem.
3. Rodzice są zobowiązani do podpisywania ocen wpisanych do zeszytu przedmiotowego, bądź zeszytu ćwiczeń.

c) **nauczyciel – wychowawca klasy – pedagog szkolny**

1. Nauczyciel wpisuje oceny do dziennika.
2. Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnym osiągnięciach i zachowaniu ucznia.
3. Nauczyciel informuje pedagoga o sytuacjach wymagających jego interwencji.

X. ZASADY OBOWIĄZUJĄCE PODCZAS NAUCZANIA ZDALNEGO

1. W czasie nauczania online obowiązują zasady etykiety internetowej.
2. Uczeń ma obowiązek odczytywania wszelkich informacji wysłanych przez nauczyciela za pomocą zdalnych sposobów komunikacji.
3. Obowiązkiem ucznia jest aktywne uczestniczenie w każdej lekcji online zgodnie z obowiązującym planem lekcji, na zasadach ustalonych przez nauczyciela.
4. Uczeń zalogowany powinien słownie lub na czacie potwierdzić swoją obecność za każdym razem na polecenie nauczyciela. Trzykrotny brak reakcji oznacza wpisanie nieobecności.
5. Uczeń ma obowiązek odsyłania prac, zadań zleconych przez nauczyciela w wyznaczonym terminie i w określony sposób.
6. Uczeń ma prawo zgłosić problemy techniczne związane z brakiem aktywności na lekcji i odesłaniem zleconych prac. Problem zgłasza nauczycielowi najpóźniej w terminie odesłania pracy i indywidualnie ustala możliwość wywiązania się z zadania.
7. Nieobecności spowodowane usterkami technicznymi usprawiedliwiają rodzice na zasadach ustalonych w Regulaminie usprawiedliwiania nieobecności za pomocą zdalnych sposobów komunikacji.
8. Za pracę w okresie nauczania zdalnego uczeń może otrzymać dodatkową ocenę za aktywność z wagą 4 (na półroczu/koniec roku) – ocena uzależniona od % udziału we wszystkich lekcjach (zgodnie z tabelą przeliczania % na oceny).
9. Uczeń ma prawo do poprawienia oceny na zasadach i w terminie określonym przez nauczyciela.
10. Praca domowa uznana przez nauczyciela za plagiat oceniana jest na ocenę niedostateczną.

*PSO opracował zespół matematyczny
Szkoły Podstawowej nr 3 w Opocznie*

p. Ewa Cholewka

p. Ewa Kamińska

p. Alicja Kozerańska-Smak

p. Agnieszka Mazur

p. Krzysztof Nowak